

השבת של רבי נחמן מברסלב

לזכרון נצח מורינו ר' ישראל בער אודסר בן ר' אייזיק שלמה, זצ"ל

ולא נודע כי באו אל קרבנה...

(אוצר היראה - צדיק, קל"ח)

כלל הצדיקים שבכל דור הם בחינת שבעה רועים, והם עוסקים לגדל אמונת ישראל ולהשלימה על ידי הרוח נבואה שיש להם, והם בחינת שבעה קני מנורה. בחינת שבע שני השובע כמבואר בפנים.

אבל יש כנגדם מנהיגים ורועים של שקר בחינת נביאי השקר, והם מבלבלים את האמונה הקדושה, ונקראים שבע שני הרעב.

והם מסתירים ומכסים אור הצדיקים אמתיים עד שאין נכרים כלל, ואין רואים אותם כלל, כאילו אינם בעולם, חס ושלוש, שזה בחינת ותבלענה שבע פרות הרעות וכו' ולא נודע כי באו אל קרבנה. ואז כשמתגברין שבע שני הרעב שהם בחינת המנהיגים של שקר עד שאין יודעין על ידי זה מהצדיקים אמתיים שבאותו דור, אז צריכין לפרנס ולהחיות את עצמו בהתורה שגילו לנו הצדיקים אמתיים שלפנינו.

וצריכין אנו לילך בדרכיהם, עד שירחם עלינו ה' יתברך, ויגלה לנו גם את הצדיקי אמת שבדור הזה, שיש להם רוח נבואה רוח הקודש אמתי, שעל ידי זה מבררין המדמה, וממשיכין שלימות האמונה בישראל, שזה בחינת אם לא תדעי לך היפה בנשים צאי לך בעקבי הצאן, כמבואר במקום אחר.

וזה מרומז גם בהעצה, שנתן יוסף הצדיק לבטל תוקף הרעבון של שבע שני הרעב, על ידי שיקבצו את כל אוכל השנים הטובות וכו' והיה האוכל לפקדון לארץ וכו'.

והאחד איננו...

(אוצר היראה - צדיק, קל"ט)

כמו שאמרו רבותינו ז"ל, שנתפזרו השבטים בכל שערי מצרים, לבקש את יוסף במסירת נפש, אם ליהרג, חס ושלוש, וכו' - וזה היה תיקון למה שפגמו תחילה בכבוד יוסף הצדיק. עד שעל ידי זה זכו שנתוודע להם יוסף, וזכו לכל טוב על ידו, בבחינת כי למחיה שלחני אלקים לפניכם וכו'.

כמו כן צריכין בכל דור ודור לשוטט ולבקש ולחפש מאד מאד את הצדיק האמתי, בחינת יוסף, בכל מיני חיפוש במסירת נפש ממש. כי עיקר החיות והקיום והשארית של כל ישראל וכל העולמות, התלויים בהם, הכל על ידי הצדיק האמת, בחינת יוסף, שזוכין ישראל לבקשו עד שמוצאין אותו ומתקברים אליו. ועל ידי זה זוכין לגאולה שלימה ולהשיר שייתער לעתיד. אשרי הזוכה ומחכה ומשתוקק לזה באמת.

יוסף הוא שליט...

(אוצר היראה - צדיק, קנ"א)

הצדיק האמת, ממנו כל ההשפעות והברכות כידוע, בחינת יוסף הוא השליט הוא המשביר לכל עם הארץ; שכל עם הארץ, שהם כל בני אדם שבעולם, כולם יונקים ומקבלים השפעתם רק מהצדיק שהוא בחינת יוסף, שהוא בחינת יסוד החמישי, יסוד הפשוט, שהוא בבחינת קצו של יוד, שהוא החיות הנעלם בכל הארבע יסודות.

ועיקר מעלת וגדולת הצדיק האמתי, הוא על ידי מידת הענוה ושפלות בחינת ונחנו מה. כי ענוה גדולה מכולם, כמו שאמרו רבותינו ז"ל. וכל אחד כפי מה שמבטל עצמו ומרגיש שפלותו באמת, כמו כן הוא זוכה להתקרב באמת להצדיק האמתי.

וכן כל מה שהוא מתקרב יותר להצדיק ונכלל בו באמת, כמו כן הוא זוכה יותר לבחינת ענוה באמת, שזה כל תיקונו, כמבואר בפנים. ואז נמשך עליו ברכה ותוספות שפע ורב טוב, בבחינת מאן דהוא זעיר הוא רב (הלכות ערלה הלכה ה' אות ד').

סיפור

(ההתקרבות לרבינו ז"ל, ע"י ר' ישראל קארדנור ז"ל)

© ... ואכן, כשחזרנו לבית, היה חורבן גדול. כל הבצק צף ועלה על גדותיו והיו לי צרות גדולות בבית, וצעקו עלי למה הלכתי. אני לא הייתי אשם, כי לא הרגשתי שהלילה עבר. ולי לא היה שום ספק, שהוא מצדיקי השלושים ושישה הנסתרים. והתורה שלימד אותי היתה נפלאה מאוד, אין לתאר ואין לשער.

© ור' ישראל נשאר שם בבית הכנסת, וכשהאיר היום נכנס לבית הכנסת כדי להתפלל, ונתפרדה החבילה. אבל אחר-כך הלכתי לבית הכנסת של חסידי קרלין ושם מצאתי אותו. טבריא היתה אז ישוב קטן, וכששמעו את קול אימי בוכיה וצועקת היכן בני, נבהלו כולם, וחשבו שאני מת, ובבוקר התחילו להתעניין. וסיפרה על יהודי אחד, שבא בלילה וקנה לחם ואני הלכתי עמו ולא חזרתי, ובבוקר מצאה אותי יחד עם היהודי שהוא בבית הכנסת, כשהוא מלא מים.

© אימי לא הכירה את ר' ישראל אבל בני העיר הכירו אותו בתוך חסיד ברסלבי, וכשבאתי אמרו כולם: הלילה "שמדו" את ישראל בר. ואז נודע לי שר' ישראל הוא מחסידי ברסלב. ומאז לא נפרדנו יותר. אני ראייתי בזה השגחת הבורא שזימן לי אוצר חשוב כזה בביתי. וביחוד היתה ההתקרבות גדולה מצדו, וראה בזה השגחת השם, שהרי לא רצה להיפרד ממירון, והנה נודמן לידו נפש של נער בן שבע-עשרה המתגעגע לאמת. ונוצרה בינינו בבחינת מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה. אמרתי, אפילו כל העולם ינסה להפריד בינינו, לא יצליחו ...

(ההמשך יבוא)

מכתב

(מספר אב"י הנחל - מכתב כ"ו)

❧ ב"ה, ז' אדר תשכ"א. טבריא.
לבי וגעגועי מר ... וכו'. ברכה ושלוש לחיים ארוכים.

❧ רבינו זכרוננו לברכה הזהיר מאוד שאסור להיות זקן - היינו להתחיל בכל פעם מחדש ולחשוב בכל פעם שעדיין אין לו שום הוויה, כאילו עדיין לא נתהווה בעולם. וצריך להתחיל להכין את עצמו שתהיה לו הוויה בעולם. ואפילו מי שהוא זקן גדול, ועדיין לא התחיל כלל לעשות תשובה, והוא רחוק מאוד מקדושת התורה, אף על פי כן אסור להחזיק עצמו לזקן. ואל יפול בדעתו כאילו אין לו עוד תקווה, חס ושלוש. ולא יאמר בלבו שכבר נזקן במעשיו, עד שאי אפשר לו

להשתנות, רק כל הימים אשר חי על פני האדמה עד יום מותו כל זמן שהנשמה בקרבו, כל זמן שיוכל לזוז עוד באבר אחד יתגבר לחזק עצמו בכל פעם, ויתחיל בכל פעם מחדש, להכין את עצמו שתהיה לו הוויה בעולם, ויתחזק להתחיל איזו התחלה כל מה דאפשר, דבר קטן או דבר גדול, ויחיה את עצמו במעט דמעט שזוכה עדיין ליגע בקדושת ישראל. כי שום תנועה קלה או אנוחה וצעקה וכיסופים דקדושה, אפילו בשאלו תחתיות אינם נאבדים לעולם.

❖ וכשיהיה חזק בזה, בוודאי יעזרו הי' יתברך להתקרב ולשוב אליו יתברך, וכל ההכנות והרצונות והתשוקות והכיסופים וקצת היגיעות שהיה לו להתקרב לה' יתברך, כולם יתקבצו לעזרתו !

❖ דורש שלומו באהבה ובגעוועים, להתראות בפורים בשמחה וריקודים בהניגון שושנת יעקב צהלה ושמחה בראותם יחד אור הצדיק.

ישראל אודסר

צדקה וחסד

(אוצר היראה - צדקה וגמילות חסדים, ע"א)

❖ עיקר התגלות הרצון על-ידי צדקה, כשמסבר אכזריות לבו ומהפכו לנדיבות ורצון, שעל-ידי זה נתהפך הרוגז לרצון, וזוכה להמשיך הארת הרצון בזה העולם עשיה, שבו עיקר אחיזת הרוגז והדיו, וזה בעצמו בחינת הצדקה; כי מבחינת העשיה והרוגז משם עיקר העניות, ועל-כן על-פי רוב העני הוא בכעס ורוגז תמיד. וזה הנדבן שביטל בחינת הרוגז והאכזריות שבלב ומהפכו לרחמנות ורצון ונדיבות לב, משפיע מנדבת לבו להעני, על-ידי זה הוא ממשיך הארת הרצון לבחינת עשיה ומהפך העשיה והרוגז לרצון.

❖ וגם בחוש נראה זאת, כי זה העני שהיה מתחלה בצער ורוגז והיה כמו מתרעם על מידותיו, חס ושלום, ועכשיו על-ידי הצדקה נתרצה ונתפייס ונתבטל הרוגז שנאחז בו בתחילה ונמשך עליו בחינת הארת הרצון.

❖ נמצא שעל-ידי הצדקה הוא מהפך הרוגז בחינת עשיה לרצון, שזה עיקר ירידת האדם לעולם הזה, וזה עיקר כלליות כל המצוות שבתורה. ועל-כן **שקולה מצוות צדקה כנגד כל התורה כולה**, כמאמר רבותינו ז"ל, וזה שהזהירה תורה **ולא ירע לבבך בתתן לו וכו'**, כי עיקר הצדקה הוא הרצון הטוב להפוך הרוגז והאכזריות לרצון.

עצות

(מספר עצות המבוארות - חנוכה, ד')

❖ כפי שכל אחד זוכה לפעול ביום הכפורים בבקשת **סלח לנו**, היינו כפי שזוכה לפעול אצל הי' יתברך על מחילת חטאיו ועוונותיו, כן הוא זוכה לקדושת חנוכה.

❖ כי קדושת חנוכה נמשכת מן הסליחה של יום הכפורים, כי חנוכה מרמז על חנוכת בית המקדש. היינו שעל ידי קיום מצוות נר חנוכה, כמבואר בסעיפים הקודמים, ובפרט כמבואר בסעיף ג', עניין חנוכה, על ידי זה זוכה להמשיך קדושת בית המקדש.

❖ ולזאת זוכים על ידי פעולת סליחה ומחילה של יום כיפור, כמבואר בלקוטי מוהר"ן חלק שני (סימן ז') בתורה **כי מרחמים ינהגם**. ועיקר קדושת בית המקדש שממשיך בחנוכה, היא הזכיה בדעת אמתית לדעת ולהודיע (דברים ד', ל"ט) **כי הי' הוא האלקים**. היינו שידע ויאמין שכל העניינים, שנדמה לו כי נפעלים הם בדרך הטבע, כולם בהשגחתו הפרטית יתברך הם. ורק כדי לנסות את האדם אם יאמין בהשגחה פרטית, הלביש השם יתברך את השגחתו בדרך הטבע, הן בכלל הן בפרט.

❖ וצריך לדעת ולהאמין שהשם יתברך הוא בורא כל העולמות וכל הנבראים, ומנהיג ומושל בהם לבדו; וכל הסיבות, מאורעות

והרפתקאות בכלל ובפרט, הכל נפעל בהשגחתו הפרטית, **בלי שום חיוב טבעי כלל**. וצריך לדעת ולהבין ששום נברא אינו יכול לעשות טובה או רעה בלי השגחתו יתברך. כך מבואר בלקוטי הלכות.

❖ על כן, כאשר האדם זקוק לטובה או להנצל מרע, יפנה רק אל הי' יתברך בתפילה ובקשה. **כי מלבדו אין כח שיוכל להושיעו מן הרעה, ומלבדו יתברך אין כח שיוכל להטיב עמו**. ועל ידי הדעת האמתית הזאת נצולים מעוונות, שזה עיקר הרחמנות על ישראל. היינו שעיקר הרחמנות על יהודי הוא שיוכה לדעת אמתית, לדעת כי הי' הוא האלקים, כמבואר למעלה בסעיף זה. דעת אמתית זאת צריך להכניס **גם בילדים ובתלמידים מדור לדור ולנצח נצחים**, ועל ידי זה זוכים להשגות גדולות ואמתיות, המכונות **מקיפים**.

❖ והשגות אלה הם עיקר שעשועי עולם הבא ולאילו אפשר לזכות על ידי הדלקת שמן הקדוש של נר חנוכה **שמקיימים באמונה**, ביראה ואהבה כראוי. ועל ידי זה גם זוכים לפרנסה קדושה שנמשכת מן הרצון העליון. היינו שזוכים לדעת ולהאמין שהפרנסה נמשכת ברצונו יתברך ובהשגחתו הפרטית **שלא על פי טבע**. ועל ידי פרנסה זוכים בעת האכילה לרצון מופלג, היינו לגעוועים וכסופים ללא שיעור אל השם יתברך. וזאת יוכל להבין כל אדם, שלחנוכה זאת, כמבואר למעלה, אפשר לזכות רק על ידי התקרבות אמתית לצדיק אמת שהוא **רחמן אמת**, היינו שיוכל להכניס בכל אדם לפי מדרגתו, דעת אמתית, שזה עיקר הרחמנות שאפשר לרחם ולהיטיב, כמבואר למעלה.

תפילה

(ליקוטי תפילות ב, ז')

❖ ... וזכנו ברחמיך הרבים לקדושת חנוכה, ותעזרנו בכל שנה ושנה שנוכה לפעול בקשתנו ומשאלותנו לטובה ביום הכפורים הקדוש, שתמחול ותסלח לעוונותינו ולעוונות עמך בית ישראל, ותעביר אשמותינו בכל שנה ושנה, **סלח נא לעוון העם הזה כגודל חסדך, וכאשר נשאת לעם הזה ממצרים ועד הנה** ושם נאמר: **ויאמר הי' סלחתי כדברך**, סלח נא מחל נא כפר נא על כל חטאתינו ועוונותינו ופשעינו שחטאנו ושעווינו ושפשענו לפניך מנעורנו עד היום הזה.

❖ חנני אלקים כחסדך כרוב רחמיך מחה פשעי הרב כבסני מעווני ומחטאתי טהרני, הסתר פניך מחטאי וכל עוונותי מחה. ונוכה על ידי המחילה והסליחה של יום הכפורים לקבל על ידי זה קדושת ימי החנוכה הקדושים, שהם חנוכת הבית, ונוכה להמשיך עלינו בימי החנוכה קדושת הבית המקדש ...

חיי מוהר"ן

(תקפ"ז)

❖ שמעתי איך שאחד מבני הנעורים הקטנים היה שוכב בחדרו של רבינו, וזכרונו לברכה. פעם אחת ניגש אל רבינו וזכרונו לברכה והתחיל לבכות לפניו, באשר שרוצה להיות איש כשר.

❖ ורבינו זכרונו לברכה כבר היה שוכב על מטתו. ועמד רבינו וזכרונו לברכה וישב על מטתו, והתחיל לדבר עמו, והורה לו הדרך בזה. וגם צוה עליו איזה לימודים שילמד, וגם צוה עליו שיהיה ממארי דחושבנא - היינו שבכל לילה קודם שישיכב על מטתו יחשב איך עבר עליו היום. אם למד והתפלל כראוי ביום זה, יודה להשם יתברך ויאמר לו: שבח והודאה לשמך הגדול והקדוש על שזכיתני ללמוד ולהתפלל ביום העבר כרצונך קצת, ומתחנן אני לפניך הי' אלוקי שתעזרני ביום הבא למחר להוסיף בעבודתך בתורה ותפלה מרובה ביותר, ובכונה שלמה ביותר.

❖ ואם חס ושלום לא למד והתפלל כראוי ביום העבר, יתודה ויתחנן לפני יתברך ויאמר: רבונו של עולם, ידעתי כי פשעתי ביום הזה ולא עבדתיך כראוי - לא בתורה ולא בתפלה וכו'. ועתה מבקש ומתחנן אני לפניך וכו' שתמחל ותסלח לי על העבר שלא עבדתיך כראוי, ותעזרני למחר ביום הבא לעבוד עבודתך בתורה ותפלה בכונה ובשלמות הראוי כרצונך.